

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Zgîrcibabă Mihail, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Șalagan Mihail împotriva lui Zgîrcibabă Mihail privind încasarea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 30 martie 2017, prin care s-a scutit Șalagan Mihail de la achitarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui Zgîrcibabă Mihail cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsului

c o n s t a t ă:

La 20 iulie 2009, Șalagan Mihail a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Zgîrcibabă Mihail, prin care solicită încasarea prejudiciului material în mărime de 415.000 lei, ce constituie valoarea casei de locuit demolate, amplasate pe str. XXXXXXXX or. XXXXXXXX.

Ulterior, pe parcursul judecării pricinii, prin cererile suplimentare reclamantul și-a extins cuantumul pretențiilor, și anume pretinde încasarea din contul pârâtului a sumei de bani echivalentă cu valoarea unei noi construcții a 1/2 cotă parte de casă identică casei de locuit amplasată amplasate pe XXXXXXXX, or. XXXXXXXX și terenul aferent acestei case, care constituie suma 510.042 lei (281042 lei + 229000 lei), cheltuielile suportate pentru chirie în sumă de 61.100 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 34.912,74 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 20 iulie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Șalagan Mihail, s-a încasat de la Zgîrcibabă Mihail în beneficiul lui Șalagan Mihail prejudiciu material în mărime de 229.000 lei - sumă ce constituie valoarea de piață a 1/2 cotă parte din imobilul amplasat pe XXXXXX, or. XXXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Șalagan Mihail, s-a încasat de la Zgîrcibabă Mihail în beneficiul lui Șalagan Mihail prejudiciu material în mărime de 3.700 dolari SUA, în lei moldovenești conform cursului valutar stabilit de Banca

Națională la momentul executării, cu titlu de cheltuieli suportate pentru plata chiriei, s-a încasat de la Zgîrcibabă Mihail în beneficiul lui Șalagan Mihail cheltuielile de judecată în mărime de 23621 lei 74 bani, constituite din cheltuieli acordate pentru asistență juridică în mărime de 10.000 lei, cheltuieli cadastrale în mărime de 480,74 lei, servicii notariale în mărime de 241 lei, cheltuieli legate de efectuarea expertizelor în mărime de 6.700 lei și cheltuieli de transport în mărime de 6.200 lei. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la Zgîrcibabă Mihail în beneficiul statului suma de 9.065 lei 58 bani.

La 17 august 2016, Șalagan Mihail a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Cahul din 20 iulie 2016, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii contestate în partea ce ține de repararea prejudiciului material cauzat prin demolarea casei de locuit, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie încasat de la pârât prejudiciul material în suma de 510 042 lei precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Zgîrcibabă Mihail a depus cererea de apel, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Șalagan Mihail să fie respinsă. Concomitent, apelantul Zgîrcibabă Mihail a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, la apel fiind anexat bond de achitare a taxei de stata în sumă de 500 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 30 martie 2017 s-a scutit apelantul Șalagan Mihail de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a primit cererea de apel spre examinare. S-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului Zgîrcibabă Mihail cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului și i s-a acordat termen pentru achitarea integrală a taxei de stat în mărime de 6297 lei 56 bani.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 85 alin. (4) din CPC, menționând că, în speță nu se întrunesc temeiurile stabilite de norma citată mai sus pentru scutirea parțială a apelantului de la plata taxei de stat, aceasta neprezentând probe justificative și pertinente privind confirmarea situației materiale dificile, ce nu i-ar permite plata taxei de stat.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 17 mai 2017, Zgîrcibabă Mihail a înaintat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii recurate în partea în care s-a respins ca neîntemeiată cerința privind scutirea parțială de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care cerința dată să fie admisă.

Pledând pentru admiterea recursului, recurentul a menționat faptul că instanța de apel eronat a concluzionat că, investirea de către apelant a resurselor financiare într-o construcție nefinisată, denotă faptul că la moment dânsul ar dispune de o stare materială bună și este în posibilitate să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Mai mult ca atât, consideră recurentul că deoarece apelantul – intimatul Șalagan Mihail prin încheierea contestată a fost scutit deplin de plata taxei de stat la depunerea apelului, urma ca instanța să admită și cerința sa privind scutirea parțială de la

achitarea taxei la stat la depunerea cererii de apel, or, prin încheierea contestată instanța de apel a încălcat principiul egalității armelor și l-a plasat într-o poziție net-dezavantajoasă față de intimat.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În același timp, intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Cahul a emis încheierea recurată la 30 martie 2017 (f.d. 181 - 182).

Cererea de recurs a fost depusă de către Zgîrcibabă Mihail la 17 mai 2017, însă deoarece potrivit materialului probator încheierea contestată a fost recepționată de către recurent la 03 mai 2017 (f.d. 187) Colegiul conchide că recursul a fost depus în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, inclusiv în ceea ce ține de cerința privind scutirea parțială a apelantului Zgîrcibabă Mihail de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu, încheiere recurată este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, Zgîrcibabă Mihail a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Șalagan Mihail să fie respinsă. Concomitent, a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, la apel fiind anexat bond de achitare a taxei de stata la suma de 500 lei. Instanța de apel prin încheierea din 30 martie 2017 a dispus scutirea apelantului Șalagan Mihail de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și a primit cererea de apel spre examinare, a respins ca neîntemeiată cererea apelantului Zgîrcibabă Mihail cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului și i-a acordat termen pentru achitarea integrală a taxei de stat în mărime de 6297 lei 56 bani în termen de 15 zile din data devenirii irevocabile a încheierii date.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 85 alin. (4) CPC, adică a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat pentru judecarea apelului, având în vedere că apelantul nu a prezentat probe justificative și pertinente privind confirmarea situației materiale dificile, ce nu i-ar permite plata taxei de stat.

Colegiul conchide că, la cererea de apel, contrar prevederilor art. 3 alin. (1) lit. j) a Legii taxei de stat, art. 83-84, art. 87 al. (1) lit. a), art. 365 al. (4) CPC, apelantul nu a anexat dovada de plată integrală a taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 CPC.

În speță, apelantul a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat din considerentul imposibilității achitării acesteia, invocând faptul că nu este angajat în câmpul muncii și posibilitatea financiară este redusă.

Reține Colegiul că, situația materială dificilă a apelantului nu a fost prin nimic probată, or ultimul dispune de două imobile (două puncte comerciale), dintre care unul este închiriat de apelant, conform declarațiilor acestuia.

Mai constată instanța de recurs că, în perioada reflectată în certificatul IFS privind lipsa veniturilor, familia apelantului Zgîrcibabă Mihail a procurat un alt bun imobil situat pe str. XXXXXX și a construit bunul imobil (casă de locuit cu centru comercial) de pe XXXXXX, până la un nivel II, ce atestă un grad foarte înalt de finisare, fapt confirmat prin imaginile foto din dosar și prin declarațiile apelantului în ședința de judecată (2 apartamente deja sunt locuite), construcție evaluată la o sumă impunătoare.

La caz, Colegiul constată că, instanța de apel corect a conchis că actele prezentate de partea apelantă/pârâtă în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu sunt de natură să confirme obiectiv și incontestabil imposibilitatea reală a acestuia de a achita taxa de stat, atâta timp cât nu au fost anexate și alte probe în susținerea acestei cerințe. Or, partea apelantă întru prezentarea unui tablou clar, obiectiv și incontestabil al argumentelor sale invocate în cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat - urma să prezinte înscrisuri probatorii ce ar confirma în ansamblu, sub toate aspectele pretinsa sa incapacitate de plată a sumei calculate cu titlu de taxă de stat ce rezultă din obiectul litigios.

În același timp, Colegiul menționează că, având la bază prevederile art. 85 alin. (4) CPC, instanța de judecată dispune exclusiv de dreptul de a scuti de la plata taxei de stat, iar uzarea de acest drept este la latitudinea instanței, fiind legată doar de motivele și probele invocate de solicitant în acest sens.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a admis cerința apelantului de scutire parțială de la plata taxei de stat, nu poate fi apreciată ca încălcare a prevederilor legale, or, această soluție este dispusă la latitudinea instanței, fiind dreptul exclusiv al acesteia, și conține la bază motive întemeiate.

În asemenea circumstanțe, ținând cont că la depunerea cererii de apel Zgîrcibabă Mihail a achitatat taxa de stat doar în mărime de 500 lei, conform ordinului de încasare nr.9B0E-K000 (f.d.90 vol.V), instanța de apel întemeiat a concluzionat că apelantul Zgîrcibabă Mihail urmează să mai achite 6.297,56 lei.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Zgîrcibabă Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 30 martie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Șalagan Mihail împotriva lui Zgîrcibabă Mihail privind încasarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea